

عنوان مقاله:

تحلیل شبکه اجتماعی بهره برداران منابع آب در راستای حکمرانی پایدار آب (مطالعه موردی: روستای برسپان، حوزه آبخیز زاینده رود)

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس بین المللی مهندسی محیط زیست و منابع طبیعی (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عباس راهدان - دانشجوی دکتری آبخیزداری دانشگاه تهران

مریم محمدرضایی - دانشجوی دکتری آبخیزداری دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

خلاصه مقاله:

با توجه به اهمیت آب و نیاز به مدیریت مشارکتی منابع آب به عنوان یکی از اساسی ترین راهکارها در راستای دستیابی به حکمرانی پایدار منابع آب، در سال های اخیر کاربرد رویکرد تحلیل شبکه های اجتماعی به عنوان راهکاری نوین مورد توجه قرار گرفته است. در این تحقیق، تحلیل ساختاری روابط اجتماعی بین ذینفعان محلی آب در سامان عرفی روستای برسپان واقع در حوزه آبخیز زاینده رود شرق شهر اصفهان مورد بررسی قرار گرفته است. روش تحقیق در این مطالعه، رویکرد تحلیل شبکه با تاکید بر پیوندهای اعتماد و مشارکت و شاخص های کمی و ریاضی سطح کلان شبکه ذینفعان محلی (تراکم، تمرکز بر اساس مرکزیت درجه و دوسوییگی پیوندها) راستای حکمرانی پایدار منابع آب می باشد. نتایج بیانگر میزان انسجام اجتماعی متوسط بر اساس پیوندهای اعتماد و مشارکت بوده و سرمایه اجتماعی ضعیف ارزیابی می شود. سرمایه اجتماعی شبکه ها، هنجارها و اعتمادی است که مشارکت کنندگان را قادر می سازد تا به طور موثرتری با همدیگر کنش داشته باشند و اهداف مشترکشان را پیگیری کنند، بنابراین اجتماع مدنظر از نظر سرمایه اجتماعی و انسجام وضعیت نامناسبی دارد. هم چنین در این پژوهش شناسایی رهبران کلیدی، توسط شاخص مرکزیت در پیوندهای مشورت و مشارکت در شبکه بهره برداران منابع آب روستای برسپان انجام گردید. طبق نتایج مشخص گردید؛ کنشگران $Na-Ta$ ، $Ha-Ta$ و $Ab-Ta$ به عنوان قدرت اجتماعی در زمینه پیوند اعتماد و کنشگران $Na-Ta$ ، $Ha-Ta$ و $Ab-Ta$ به عنوان قدرت اجتماعی در زمینه پیوندهای مشورت و مشارکت دارای بیشترین اقتدار، شهرت و نفوذ اجتماعی در مدیریت منابع آب روستای برسپان می باشند و نقش بسزایی در گسترش مشارکت و همکاری میان بهره برداران دارند. بنابراین این کنشگران می توانند با برقراری ارتباط بین نهادهای دولتی و مردمی در راستای حکمرانی پایدار منابع آب نقش موثری ایفا نمایند. می توان گفت بدون پایش اجتماعی روابط ذینفعان محلی، امکان برنامه ریزی موفق مدیریت منابع آب وجود ندارد و روش تحلیل شبکه اجتماعی در دستیابی به مدیریت مشارکتی منابع آب در سطح محلی موثر و به عنوان رویکردی نوین می تواند حکمرانی منابع آب را ساماندهی نماید.

کلمات کلیدی:

تحلیل شبکه اجتماعی (social Network Analysis)، اعتماد، مشارکت، حکمرانی پایدار منابع آب، قدرت های اجتماعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1256851>

